

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-ब

वर्ष ५, अंक ७२ (२)

मंगळवार, जून ४, २०१९/ज्येष्ठ १४, शके १९४१

[पृष्ठे ३३, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक १७५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ४ जून २०१९

अधिसूचना

महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५.

क्रमांक टीईएम-२०१९/प्र.क्र.४१/तांशि-४.—महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ (२०१५ चा महा.२८) च्या कलम ३ ची पोट कलमे १ व २ याद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, शासन अधिसूचना, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक टीईएम.२०१८/प्र.क्र.२७/ तांशि-४, दिनांक १९ मे २०१८ अधिक्रमित करून, महाराष्ट्र शासन, या द्वारे अधिसूचित करीत आहे,—

- (१) अनुसूची क च्या स्तंभ (२) मध्ये नमूद केलेले पदवीपूर्व पाठ्यक्रम हे पूर्ण वेळ व्यावसायिक पाठ्यक्रम असून स्तंभ (३) मध्ये उक्त पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी आवश्यक पात्रतेच्या अटी व शर्ती नमूद केलेल्या आहेत ;
- (२) अनुसूची ख च्या स्तंभ (२) मध्ये नमूद केलेले पदव्युत्तर पदवी पाठ्यक्रम हे पूर्ण वेळ व्यावसायिक पाठ्यक्रम असून स्तंभ (३) मध्ये उक्त पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी आवश्यक पात्रतेच्या अटी व शर्ती नमूद केलेल्या आहेत.

(१)

	अनुसूची - क		
		(व्यावसायिक पदवीपूर्व पाठ्यक्रम)	
अनु.	व्यावसायिक शिक्षण	प्रवेशासाठी आवश्यक पात्रतेच्या अटी व शर्ती	
क्र.			
(१)	(२)	(ξ)	
१	पदवीपूर्व अभियांत्रिकी	(क) प्रथम वर्ष	
	व तंत्रज्ञान पाठ्यक्रम		
	(अभियांत्रिकी / तंत्रज्ञान	(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार,—	
	स्नातक)	(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे ;	
	(बी.ई./बी.टेक.).	(दोन) त्याने भौतिकशास्त्र व गणित या अनिवार्य विषयासह रसायनशास्त्र किंवा	
		जैवतंत्रज्ञान किंवा जीवशास्त्र किंवा तांत्रिक व्यावसायिक विषयापैकी एक विषय घेऊन	
		एचएससी परीक्षा अथवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण करून त्यामध्ये वरील विषयात	
		एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ	
		मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्तीं असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान	
		४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत आणि त्याने सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश	
		परीक्षेतील सर्व विषयास बसून नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे; किंवा	
		(दोन) उमेदवार अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान विषयातील पदविकाधारक असला पाहिजे आणि	
		त्याने किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग	
		प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्तीं असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के	
		गुण) मिळवलेले असावेत.	
		(२) अखिल भारतीय उमेदवारी असलेला उमेदवार, जम्मू व काश्मीर मधील	
		स्थलांतरित उमेदवारी असलेला उमेदवार,—	
		(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे ;	
		(दोन) त्याने भौतिकशास्त्र, गणित या अनिवार्य विषयासह रसायनशास्त्र किंवा	
		जैवतंत्रज्ञान किंवा जीवशास्त्र किंवा तांत्रिक व्यावसायिक विषयापैकी एक विषय घेऊन	
		एचएससी परीक्षा अथवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण करून त्यामध्ये वरील विषयात	
		एकत्रित ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या	
		आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण)	
	मिळवलेले असावेत आणि त्याने जेईई (मुख्य) प्रश्नपत्रिका-एक मध्ये नॉन झिरो पॉर्डि		
		प्राप्तांक किंवा सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील सर्व विषयास बसून नॉन	
		झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे. तथापि जेईई (मुख्य) प्रश्नपत्रिका-एक मधील	
		प्राप्तांक प्राप्त असलेल्या उमेदवारास सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील	
		प्राप्तांक प्राप्त असलेल्या उमेदवारापेक्षा प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल; किंवा	
		(दोन) उमेदवार अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान विषयातील पदविकाधारक असला पाहिजे आणि	
		त्याने किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग	
		प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्तीं असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के	
		गुण) मिळवलेले असावेत.	
		3 /	

(३) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तींची व आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,—

(एक) उमेदवाराने भौतिकशास्त्र व गणित या अनिवार्य विषयासह रसायनशास्त्र किंवा जैवतंत्रज्ञान किंवा जीवशास्त्र किंवा तांत्रिक व्यावसायिक विषयापैकी एक विषय घेऊन एचएससी परीक्षा अथवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण करून त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत;

(दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी अधिसूचित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

(ख) थेट द्वितीय वर्ष (आनुषंगिक) प्रवेश,— महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असलेले उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे ;

(दोन) त्याने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञानमधील समुचित शाखेतील पदिवका परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्याने अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान पदिवका पाठ्यक्रम परीक्षेमध्ये किमान ४५ टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४० टक्के गुण) मिळवलेले असावेत; किंवा

(दोन) त्याने विद्यापीठ अनुदान आयोगाने किंवा भारतीय विद्यापीठ संघाने मान्यता दिलेल्या विद्यापीठाची बी.एससी. पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ४५ टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४० टक्के गुण) मिळवलेले असावेत आणि तो गणित हा विषय घेऊन एचएससी परीक्षा उत्तीर्ण झालेला असला पाहिजे:

परंतु, या प्रवर्गातील उमेदवारांना Engineering Graphics/ Engineering Drawing आणि Engineering Mechanics या विषयाची प्रथम वर्ष अभियांत्रिकी पाठ्यक्रमाची परीक्षा, द्वितीय वर्षाच्या विषयासोबत देऊन उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे ; किंवा

(दोन) त्याने डी.व्होक. शाखेतील समान किंवा संबंधित क्षेत्रातील पदिवका परीक्षा उत्तीर्ण

(दान) त्यान डा.व्हाक. शाखताल समान किंवा संबाधत क्षेत्राताल पदावका परीक्षा उत्ताण केलेली असावी ;

(तीन) वरील प्रकरणांमध्ये, आवश्यक असल्यास गणित विषयासारखे योग्य ब्रिज कोर्स करणे आवश्यक राहील ;

(चार) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. पदवीपूर्व औषधनिर्माणशास्त्र पाठ्यक्रम (भेषजी स्नातक) (बी.फार्म.).

(क) प्रथम वर्ष

(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेला उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे ;

(दोन) त्याने भौतिकशास्त्र व रसायनशास्त्र या अनिवार्य विषयासह गणित किंवा जीवशास्त्र या विषयांपैकी एक विषय घेऊन एचएससी किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण करून त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्ग आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;

(तीन) त्याने सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील सर्व विषयास बसून नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

(२) अखिल भारतीय उमेदवारी असलेला उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे ;

(दोन) त्याने भौतिकशास्त्र व रसायनशास्त्र या अनिवार्य विषयासह गणित किंवा जीवशास्त्र या विषयांपैको एक विषय घेऊन एचएससी किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण करून त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्ग आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत ;

(तीन) त्याने एनईईटी या परीक्षेमध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक किंवा सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील सर्व विषयास बसून नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

तथापि, एनईईटी या परीक्षेमधील नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक प्राप्त असलेल्या उमेदवारास सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील नॉन झिरो प्राप्तांक प्राप्त असलेल्या उमेदवारापेक्षा प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल

(३) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तींची व आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक.—

(एक) उमेदवाराने भौतिकशास्त्र व रसायनशास्त्र या अनिवार्य विषयासह गणित किंवा जीवशास्त्र या विषयांपैकी एक विषय घेऊन एचएससी किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत ;

(दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी अधिसूचित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

(ख) थेट द्वितीय वर्ष (आनुषंगिक) प्रवेश,— महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेला उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असलेला उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे ;

(दोन) त्याने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा भारतीय औषधनिर्माणशास्त्र परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून औषधनिर्माणशास्त्रमधील पदविका परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा किमान ४५ टक्के (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४० टक्के) गुणांसह उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे.

(तीन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

पदवीपूर्व वास्तुशास्त्रपाठ्यक्रम(वास्तुशास्त्र स्नातक)(बी.आर्च.)

(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेले उमेदवार, अखिल भारतीय उमेदवारी असलेले उमेदवार, जम्मू व काश्मीर मधील स्थलांतरित उमेदवारी असलेले उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;

(दोन) त्याने भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र व गणित या विषयात कमीतकमी एकूण ५० टक्के गुण व एचएससी अथवा समतुल्य परीक्षेमध्ये कमीतकमी एकूण ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्तीं असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत त्याने भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र व गणित या विषयात कमीतकमी एकूण ४५ टक्के गुण व एचएससी परीक्षा अथवा त्यास समतुल्य परीक्षेमध्ये कमीतकमी एकूण ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत किंवा उमेदवार समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा: किंवा

(दोन) त्याने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र सरकारने किंवा राज्यशासनाने मान्यता दिलेली, पूर्णवेळ (10 +3) पदिवका परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने एकत्रित किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) गणित या अनिवार्य विषयासह मिळवलेले असावेत;

(तीन) उमेदवाराने वास्तुशास्त्रामधील राष्ट्रीय अभियोग्यता चाचणी (नाटा) परीक्षेमध्ये किमान पात्रता गुण मिळवलेले असावेत किंवा त्याने जेईई (मुख्य) प्रश्नपत्रिका-दोन मध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे;

(चार) उमेदवार समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्ती व आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,—

(एक) त्याने भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र व गणित या विषयात कमीतकमी एकूण ५० टक्के गुण व एचएससी अथवा समतुल्य परीक्षेमध्ये कमीतकमी एकूण ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत किंवा उमेदवार समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा; **किंवा**

(एक) उमेदवाराने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा केंद्रसरकारने किंवा राज्यशासनाने मान्यता दिलेली पूर्ण वेळ पदिवका (१० +३) किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा एकित्रत किमान ५० टक्के गुण व गणित या अनिवार्य विषयासह उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे किंवा समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी जाहीर केल्यानुसार किमान पात्रता गुण मिळवलेले असावेत;

(दोन) उमेदवाराने वास्तुशास्त्र परिषदेद्वारे घेण्यात येणाऱ्या वास्तुशास्त्रामधील राष्ट्रीय अभियोग्यता चाचणी (नाटा) परीक्षेमध्ये समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी जाहीर केल्यानुसार किमान पात्रता गुण मिळवलेले असावेत किंवा त्याने जेईई (मुख्य) प्रश्नपत्रिका-दोन मध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे (तीन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

४ पदवीपूर्व नियोजन पाठ्यक्रम (नियोजन स्नातक) (बी.प्लानिंग.)

(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;

(दोन) त्याने भौतिकशास्त्र व गणित या अनिवार्य विषयासह रसायनशास्त्र किंवा अभियांत्रिकी रेखांकन किंवा संगणक विज्ञान किंवा जीवशास्त्र किंवा तांत्रिक व्यावसायिक विषयापैकी एक विषय घेऊन एचएससी परीक्षा अथवा एचएससी समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण करून त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्तीं असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;

(तीन) त्याने सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील सर्व विषयास बसून नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

(२) अखिल भारतीय उमेदवारी असलेला उमेदवार, जम्मू व काश्मीर मधील स्थलांतरित उमेदवारी असलेला उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;

(दोन) त्याने भौतिकशास्त्र व गणित या अनिवार्य विषयासह रसायनशास्त्र किंवा अभियांत्रिकी रेखांकन किंवा संगणक विज्ञान किंवा जीवशास्त्र किंवा तांत्रिक व्यावसायिक विषयापैकी एक विषय घेऊन एचएससी परीक्षा अथवा एचएससी समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण करून त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्तीं असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;

(तीन) उमेदवाराने जेईई (मुख्य) प्रश्नपत्रिका-दोन मध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे किंवा सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील सर्व विषयास बसुन नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

तथापि जेईई (मुख्य) प्रश्नपत्रिका-दोन मधील नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक प्राप्त असलेल्या उमेदवारास सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील नॉन झिरो प्राप्तांक प्राप्त असलेल्या उमेदवारापेक्षा प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल

(३) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तींची व आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले

		आणि विदेशी नागरिक,—
		(एक) त्याने भौतिकशास्त्र व गणित या अनिवार्य विषयासह रसायनशास्त्र किंवा
		अभियांत्रिकी रेखांकन किंवा संगणक विज्ञान किंवा जीवशास्त्र किंवा तांत्रिक
		व्यावसायिक विषयापैकी एक विषय घेऊन एचएससी परीक्षा अथवा एचएससी समतुल्य
		परीक्षा उत्तीर्ण करून त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण
		मिळवलेले असावेत;
		(दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी अधिसूचित केलेली प्रवेशासाठीची इतर
		आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.
4	पदवी पूर्व हॉटेल	(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेले उमेदवार, अखिल भारतीय उमेदवारी
	व्यवस्थापन व खाद्यपेय	असलेले उमेदवार आणि जम्मू व काश्मीर मधील स्थलांतरित उमेदवारी असलेला
	व्यवस्था तंत्रज्ञान	उमेदवार,—
	पाठ्यक्रम	(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;
	(हॉटेल व्यवस्थापन व	(दोन) त्याने एचएससी किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि
	खाद्यपेय व्यवस्था	त्यात त्याने एकत्रित मिळून किमान ४५ टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच
	तंत्रज्ञान स्नातक)	केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत
	(बी.एचएमसीटी)	किमान ४० टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;
		(तीन) सीईटी मध्ये नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.
		टीप: संस्थास्तरावरील रिक्त जागावरील प्रवेशासाठी सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील नॉन झिरो प्राप्तांक उमेदवार उपलब्ध नसल्यास, हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान राष्ट्रीय परिषदेच्या जेईई परीक्षेतील किमान पात्रता गुण
	मिळवलेले उमेदवार पात्र असतील. (२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समदपार नागरिकत्व असले	
		(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती /
		भारतीय वंशाच्या व्यक्ती, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि
		विदेशी नागरिक,—
		(एक) त्याने एचएससी किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि
		त्यात त्याने एकत्रित मिळून किमान ४५ टक्के गुण मिळवलेले असावेत;
		(दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक
		पात्रता धारण करत असावा.
६	विधीस्नातक पदवी	(क) उमेदवार किमान ४५ टक्के गुणांसह उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षा (+२) किंवा
	अभ्यासक्रम	समतुल्य (जसे की ११+१, उच्च माध्यमिक परीक्षा प्रमाणपत्र पाठ्यक्रम) परीक्षा भारतातील
	(५ वर्ष)-	किंवा भारताबाहेरील मान्यताप्राप्त विद्यापीठातून उत्तीर्ण असला पाहिजे किंवा केंद्र किंवा
	(एल.एल.बी.)	राज्य शासनाने गठीत केलेल्या व मान्यता दिलेल्या उच्च माध्यमिक मंडळाची किंवा
		त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण असला पाहिजे किंवा त्याच्याशी समतुल्य विदेशातील
		तेथील शासनाच्या मान्यताप्राप्त संस्थेमधून अर्हता प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण असला पाहिजे
		(अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमातीच्या प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता वरील गुणांची
		टक्केवारी किमान ४० टक्के व विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष
		मागास प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता वरील गुणांची टक्केवारी किमान ४२ टक्के असली
		पाहिजे) ;

(ख) ज्या उमेदवारांनी +२ उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र प्राप्त केले आहे किंवा प्रथम पदवी प्रमाणपत्र परीक्षा ही दूरस्थ शिक्षण किंवा पत्रव्यवहार पद्धत अभ्यासक्रमाद्वारे उत्तीर्ण केलेली आहे असे उमेदवार या प्रवेशासाठी पात्र असतील.

परंतु मुलभूत अर्हतेशिवाय ज्यांनी १०+२ पद्धतीने थेट मुक्त विद्यापीठातून परीक्षा उत्तीर्ण केलेली आहे असे उमेदवार या प्रवेशासाठी पात्र नसतील.

परंतु आणखी असे की, ज्यांनी मुलभूत अर्हतेशिवाय (शाळेची १ ली ते ९ वी इयत्ता) १० वी किंवा माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा एकाच प्रयत्नात उत्तीर्ण केली असेल ते उमेदवार या प्रवेशासाठी पात्र असणार नाहीत.

परंतु असेही की, जे उमेदवार अर्हता परीक्षेस (त्या वर्षासाठी घेण्यात येणारी नियमित परीक्षा) बसणार असतील किंवा ज्यांनी परीक्षा दिलेली असेल असे उमेदवार देखील प्रवेश परीक्षेसाठी अर्ज करण्यास पात्र असतील. परंतु अशा उमेदवारांनी प्रवेशाच्या तारखेस अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण असल्याचे तात्पुरते प्रमाणपत्र व अर्हता परीक्षेच्या सर्व सत्राच्या गुणपत्रिका सादर केल्यासच प्रवेशासाठी पात्र असतील.

(ग) त्याने सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सीईटी मध्ये प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

दृष्यकला पदवी पूर्व पदवी (बी. एफ.ए.)

प्रथम वर्ष .—

(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेले उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;

(दोन) त्याने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाची एचएससी (कोणत्याही शाखेतील) परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा इंग्रजी या विषयासह उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि त्यात त्याने एकत्रित मिळून किमान ४५ टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४० टक्के गुण) मिळवलेले असावेत आणि त्याने सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सीईटी मध्ये प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

(२) अखिल भारतीय उमेदवारी असलेले उमेदवार आणि जम्मू व काश्मीर मधील स्थलांतरित उमेदवारी असलेले उमेदवार.—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे:

(दोन) त्याने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाची एचएससी (कोणत्याही शाखेतील) परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा इंग्रजी या विषयासह उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि त्यात त्याने एकत्रित मिळून किमान ४५ टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४० टक्के गुण) मिळवलेले असावेत आणि त्याने सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सीईटी मध्ये प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

(३) अनिवासी भारतीयांची मुले / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्ती, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,—

(एक) त्याने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाची एचएससी (कोणत्याही शाखेतील) परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा इंग्रजी या विषयासह उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि त्यात त्याने एकत्रित मिळून किमान ४५ टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४० टक्के गुण)मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

अनुसूची ख व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी पाठ्यक्रम

१ पदव्युत्तर पदवीव्यवस्थापन शास्त्र पाठयक्रम (एम.बी.ए./ एम.एस) (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेला उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे:

(दोन) त्याने विद्यापीठ अनुदान आयोगाने किंवा भारतीय विद्यापीठ संघाने मान्यता दिलेल्या कोणत्याही विद्यापीठाकडून देण्यात येणारी कोणत्याही विद्याशाखेतील किमान तीन वर्ष कालावधीची स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने एकूण किमान ५० टक्के किंवा समतुल्य गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले

(तीन) सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सीईटीमध्ये नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

(२) अखिल भारतीय उमेदवारी असलेला उमेदवार, जम्मू काश्मीर मधून विस्थापित उमेदवारी असलेला उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे:

असावेत:

(दोन) त्याने विद्यापीठ अनुदान आयोगाने किंवा भारतीय विद्यापीठ संघाने मान्यता दिलेल्या विद्यापीठाकडून देण्यात येणा-या कोणत्याही विद्याशाखेतील किमान तीन वर्ष कालावधीची स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने एकूण किमान ५० टक्के किंवा समतुल्य गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;

(तीन) पुढील पैकी एका परीक्षेमध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असावा; सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेली सामायिक प्रवेश परीक्षा (CET), भारतीय व्यवस्थापन संस्थेद्वारा आयोजीत सामाईक प्रवेश परीक्षा (CAT), राष्ट्रीय परीक्षा संस्थेद्वारा आयोजित सामाईक व्यवस्थापन अभियोग्यता चाचणी परीक्षा (CMAT), पदवीधर व्यवस्थापन प्रवेश परिषद (युएसए) द्वारे घेण्यात येणारी पदवीधर व्यवस्थापन अभियोग्यता चाचणी परीक्षा (GMAT) ,भारतीय व्यवस्थापन असोसिएशन द्वारा आयोजित व्यवस्थापन अभियोग्यता चाचणी परीक्षा (MAT), भारतीय व्यवस्थापन शाळा असोसिएशन द्वारा आयोजित व्यवस्थापन अभ्यासक्रमासाठीची प्रवेश परीक्षा (ATMA), आणि झेवियर्स व्यवस्थापन शाळा जमशेदपुर यांनी आयोजित केलेली अभियोग्यता चाचणी परीक्षा (XAT).

२

(३) अनिवासी भारतीय/ भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची , आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,—

(एक) त्याने विद्यापीठ अनुदान आयोगाने किंवा भारतीय विद्यापीठ संघाने मान्यता दिलेल्या विद्यापीठाकडून देण्यात येणा-या कोणत्याही विद्या शाखेतील किमान तीन वर्ष कालावधीची स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्याने एकूण किमान ५० टक्के किंवा समतुल्य गुण मिळवलेले असावेत;

(दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी अधिसूचित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

पदव्युत्तर पदवी संगणक उपयोजन पाठ्यक्रम (संगणक उपयोजन अधिस्नातक) (एम.सी.ए.) प्रथम आणि थेट द्वितीय वर्ष (आनुषंगिक प्रवेश व स्वतंत्र तुकडी) प्रवेश ,—

- (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेला उमेदवार, अखिल भारतीय उमेदवारी असलेला उमेदवार, जम्मू काश्मीरमधून विस्थापित उमेदवारी असलेला उमेदवार,—
- (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;

(दोन) त्याने बीसीए / बी.एससी / बी. कॉम. / बीए. उत्तीर्ण व (१०+२) स्तरावरील किंवा स्नातक स्तरावरील परीक्षेमध्ये एक विषय म्हणून गणित या विषयाचा अभ्यास केलेला असला पाहिजे आणि त्यात त्याने एकूण किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;

(तीन) थेट द्वितीय वर्ष संगणक उपयोजन (कॉम्प्युटर अप्लीकेशन) प्रवेशासाठी उमेदवाराने संगणक उपयोजन (कॉम्प्युटर अप्लीकेशन) या विषयातील स्नातक पदवी किंवा विज्ञान (माहिती तंत्रज्ञान किंवा संगणक विज्ञान) या विषयातील स्नातक पदवी प्राप्त केलेली असली पाहिजे:

(चार) सीईटी मध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,—

(एक) त्याने बीसीए / बी.एससी / बी. कॉम. / बीए. उत्तीर्ण व (१०+२) स्तरावरील किंवा स्नातक स्तरावरील परीक्षेमध्ये एक विषय म्हणून गणित या विषयाचा अभ्यास केलेला असला पाहिजे आणि त्यात त्याने एकूण किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत:

(दोन) थेट द्वितीय वर्ष प्रवेशासाठी उमेदवाराने संगणक उपयोजन (कॉम्प्युटर अप्लोकेशन) या विषयातील किंवा विज्ञान (माहिती तंत्रज्ञान किंवा संगणक विज्ञान) या विषयातील स्नातक पदवी प्राप्त केलेली असली पाहिजे;

(तीन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. पदव्युत्तर पदवी
अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान
पाठ्यक्रम
(अभियांत्रिकी
अधिस्नातक)
(एम.ई./ एम. टेक.)

(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;

(दोन) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून, अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञानच्या संबंधीत शाखेतील स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा किंवा औषधिनर्माणशास्त्र किंवा वास्तुशास्त्र पाठ्यक्रमातील स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्याने किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत:

(तीन) उमेदवाराने ज्या पाठयक्रमासाठी प्रवेश मागितलेला असेल त्या संबंधीत विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर पदवी पाठयक्रमाला प्रवेश देण्यासाठीच्या पात्रता निकषांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे अभियांत्रिकीच्या किंवा तंत्रज्ञानाच्या किंवा औषधिनर्माणशास्त्र किंवा वास्तुशास्त्र संबंधित पाठयक्रमातील स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केली असली पाहिजे:

(चार) भारतीय प्रोद्योगिकी संस्थेद्वारे आयोजित पदवीधर अभियांत्रिकी अभियोग्यता चाचणी (GATE) परीक्षेमध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे; **किंवा**

(चार) राष्ट्रीय परीक्षा संस्थेद्वारा आयोजित पदवीधर औषधिनर्माणशास्त्र अभियोग्यता चाचणी (GPAT) या परीक्षेत नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे; **किंवा**

(चार) प्रायोजित उमेदवारांचे बाबतीत, उमेदवारास एखादी नोंदणीकृत भागीदारी संस्था /कंपनी /उद्योग/शैक्षणिक आणि/िकंवा संशोधन संस्था अशा ठिकाणी किंवा शासनाची स्वायत्त संस्था किंवा शासनाचा विभाग अशा ठिकाणी ज्या विषयामध्ये प्रवेश मागण्यात येत असेल त्या संबंधित विषयातील, अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतरचा कमीत कमी दोन वर्षांचा पूर्ण वेळ कामाचा अनुभव असला पाहिजे.

(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची , आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,—

(एक) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून, अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान च्या संबंधीत शाखेतील स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा किंवा औषधिनर्माणशास्त्र किंवा वास्तुशास्त्र पाठ्यक्रमातील स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत;

(दोन) उमेदवाराने ज्या पाठयक्रमासाठी प्रवेश मागितलेला असेल त्या संबंधीत विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर पदवी पाठयक्रमाला प्रवेश देण्यासाठीच्या पात्रता निकषांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे अभियांत्रिकीच्या किंवा तंत्रज्ञानाच्या किंवा औषधनिर्माणशास्त्र

		किंवा वास्तुशास्त्र संबंधित पाठयक्रमातील स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केली असली
		ाकवा वास्तुशास्त्र संबाधत पाठयक्रमाताल स्नातक पदवा पराक्षा उत्ताण कला असला पाहिजे:
		(तीन) समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर
		आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.
8	पदव्युत्तर पदवी	(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेले उमेदवार आणि अखिल भारतीय
	औषधनिर्माणशास्त् <u>र</u>	उमेदवारी असणारे उमेदवार,—
	पाठ्यक्रम.	(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;
	(भेषजी अधिस्नातक)	(दोन) त्याने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेकडून किंवा भारतीय
	(एम.फार्म.)	औषधनिर्माणशास्त्र परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या
		कोणत्याही संस्थेमधून औषधनिर्माणशास्त्रामधील स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
		केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५५ टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील
		आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गाच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या
		उमेदवारांच्याबाबतीत किमान ५० टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;
		(तीन) राष्ट्रीय परीक्षा संस्थेद्वारा आयोजित पदवीधर औषधनिर्माणशास्त्र अभियोग्यता
		चाचणी (GPAT) या परीक्षेत नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला
		पाहिजे.
		(चार) प्रायोजित उमेदवारांचे बाबतीत, उमेदवारास एखादी नोंदणीकृत भागीदारी संस्था
		/कंपनी /उद्योग/शैक्षणिक आणि/किंवा संशोधन संस्था अशा ठिकाणी किंवा शासनाची
		स्वायत्त संस्था किंवा शासनाचा विभाग अशा ठिकाणी ज्या विषयामध्ये प्रवेश
		मागण्यात येत असेल त्या संबंधित विषयातील,अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतरचा
		कमीत कमी दोन वर्षाचा पूर्ण वेळ कामाचा अनुभव असला पाहिजे.
		(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती /
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले
		आणि विदेशी नागरिक,—
		(एक) उमेदवाराने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा भारतीय
		औषधनिर्माणशास्त्र परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या
		कोणत्याही संस्थेमधून औषधनिर्माणशास्त्रामधील स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
		केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५५ टक्के गुण मिळवलेले असावेत;
		(दोन) समृचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक
		पात्रता धारण करत असावा.
ų	फार्म, डी.	(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेले उमेदवार,—
,		(र) पहाराञ्च राज्य जायवारा जारात्रार जायवार, (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;
		(दोन)त्याने भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र या अनिवार्य विषयासह गणित किंवा
		जीवशास्त्र या विषयांपैकी एक विषय घेऊन एचएससी किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा
		-
		उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान
		५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्ग आणि
		दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण)
		मिळवलेले असावेत; किंवा

(दोन) त्याने राज्य मंडळाशी संलग्न असलेल्या आणि सक्षम केंद्रीय प्राधिकरणाने व राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून औषधिनर्माणशास्त्रमधील पदिवका परीक्षा किमान ५० टक्के (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के) गुणांसह उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे;

(तीन) त्याने सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील सर्व विषयास बसून नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

(२) अखिल भारतीय उमेदवारी असलेला उमेदवार,—

(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;

(दोन) त्याने भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र या अनिवार्य विषयासह गणित किंवा जीवशास्त्र या विषयांपैको एक विषय घेऊन एचएससी किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्ग आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत: किंवा

(दोन) त्याने राज्य मंडळाशी संलग्न असलेल्या आणि सक्षम केंद्रीय प्राधिकरणाने व राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून औषधिनर्माणशास्त्रमधील पदिवका परीक्षा किमान ५० टक्के (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के) गुणांसह उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे:

(तीन) त्याने एनईईटी या परीक्षेमध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक किंवा सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील सर्व विषयास बसून नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.

तथापि, एनईईटी या परीक्षेमधील नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक प्राप्त असलेल्या उमेदवारास सक्षम प्राधिकरणाच्या सामाईक प्रवेश परीक्षेतील नॉन झिरो प्राप्तांक प्राप्त असलेल्या उमेदवारापेक्षा प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल.

(३) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक.—

(एक) त्याने भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र या अनिवार्य विषयासह गणित किंवा जीवशास्त्र या विषयांपैकी एक विषय घेऊन एचएससी किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे आणि त्यामध्ये वरील विषयात एकत्रित मिळून किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; **किंवा**

(एक) त्याने राज्य मंडळाशी संलग्न असलेल्या आणि सक्षम केंद्रीय प्राधिकरणाने व राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून औषधिनर्माणशास्त्रमधील पदिवका परीक्षा किमान ५० टक्के गुणांसह उत्तीर्ण केलेली असली पाहिजे;

(दोन) समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

ξ	फार्म. डी. (पोस्ट	(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेले उमेदवार आणि अखिल भारतीय
	बँक्याल्यूरेट)	उमेदवारी असणारे उमेदवार,—
		(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;
		(दोन) त्याने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेकडून किंवा भारतीय
		औषधनिर्माणशास्त्र परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या
		कोणत्याही संस्थेमधून औषधनिर्माणशास्त्रामधील स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
		केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५५ टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील
		आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गाच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या
		उमेदवारांच्याबाबतीत किमान ५० टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;
		(तीन) राष्ट्रीय परीक्षा संस्थेद्वारा आयोजित पदवीधर औषधनिर्माणशास्त्र अभियोग्यता
		चाचणी (GPAT) या परीक्षेत नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे;
		(चार) प्रायोजित उमेदवारांचे बाबतीत, उमेदवारास एखादी नोंदणीकृत भागीदारी संस्था
		/कंपनी / उद्योग/ शैक्षणिक आणि/किंवा संशोधन संस्था अशा ठिकाणी किंवा
		शासनाची स्वायत्त संस्था किंवा शासनाचा विभाग अशा ठिकाणी ज्या विषयामध्ये
		प्रवेश मागण्यात येत असेल त्या संबंधित विषयातील, अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण
		झाल्यानंतरचा कमीत कमी दोन वर्षाचा पूर्ण वेळ कामाचा अनुभव असला पाहिजे.
		(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती /
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले
		आणि विदेशी नागरिक,—
		(एक) उमेदवाराने अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा भारतीय
		औषधनिर्माणशास्त्र परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या
		कोणत्याही संस्थेमधून औषधनिर्माणशास्त्रामधील स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
		केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५५ टक्के गुण मिळवलेले असावेत;
		(दोन) समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक
		पात्रता धारण करत असावा.
9	पदव्युत्तर पदवी	(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय
	वास्तुशास्त्र पाठ्यक्रम	उमेदवारी असणारे उमेदवार,—
	(वास्तुशास्त्र	(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;
	अधिस्नातक)	(दोन) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा वास्तूशास्त्र परिषदेने किंवा केंद्र
	(एम.आर्च.)	किंवा राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून वास्तुशास्त्रामधील स्नातक पदवी
		परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या
		आणि दिव्यांग व्यक्ती उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले
		असावेत:
		(तीन) सीईटीमध्ये नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे.
		(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती /
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले
		आणि विदेशी नागरिक,—
		(एक) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्यशासनाने मान्यता
		दिलेल्या संस्थेमधून वास्तुशास्त्रामधील स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य
		The second of th

		परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले
		असावेत;
		(दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर
		आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.
۷	पदव्युत्तर पदवी नियोजन	(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय
	पाठ्यक्रम	उमेदवारी असणारे उमेदवार,—
	(नियोजन अधिस्नातक)	(एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;
	(एम.प्लानिंग.)	(दोन) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा
		अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
		केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत
		अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती असलेल्या उमेदवारांच्या
		बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;
		(तीन) भारतीय प्रोद्योगिकी संस्थेद्वारे आयोजित डिझाईन मधील सामायिक प्रवेश
		(CEED) परीक्षेमध्ये नॉन झिरो पॉझिटीव प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे; किंवा
		(तीन) प्रायोजित उमेदवारांचे बाबतीत, उमेदवारास एखादी नोंदणीकृत भागीदारी संस्था
		/कंपनी /उद्योग/शैक्षणिक आणि/किंवा संशोधन संस्था अशा ठिकाणी किंवा शासनाची
		स्वायत्त संस्था किंवा शासनाचा विभाग अशा ठिकाणी ज्या विषयामध्ये प्रवेश
		मागण्यात येत असेल त्या संबंधित विषयातील, अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतरचा
		कमीत कमी दोन वर्षाचा पूर्ण वेळ कामाचा अनुभव असला पाहिजे.
		<u> </u>
		(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / ।
		(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,—
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत;
		भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
8	पदव्युत्तर पदवी हॉटेल	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.
8	पदव्युत्तर पदवी हॉटेल व्यवस्थापन आणि	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर
9	_	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय
8	व्यवस्थापन आणि	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,—
8	व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,— (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे;
9	व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पाठ्यक्रम	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,— (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे; (दोन) अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता
8	व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पाठ्यक्रम (हॉटेल व्यवस्थापन	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,— (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे; (दोन) अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून हाॅटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञानामधील
8	व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पाठ्यक्रम (हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान अधिस्नातक)	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,— (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे; (दोन) अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञानामधील स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेला असला पाहिजे
9	व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पाठ्यक्रम (हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,— (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे; (दोन) अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञानामधील स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेला असला पाहिजे आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;
8	व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पाठ्यक्रम (हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान अधिस्नातक)	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,— (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे; (दोन) अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञानामधील स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेला असला पाहिजे आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत; (तीन) सीईटीमध्ये नॉन झिरो प्राप्तांक मिळवलेला असला पाहिजे. किंवा
8	व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पाठ्यक्रम (हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान अधिस्नातक)	भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरिक,— (एक) नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा स्थापत्त्य अभियांत्रिकी किंवा भूगोल किंवा अर्थशास्त्र किंवा सामाजिक विज्ञान किंवा त्यास समतुल्य स्नातक पदवी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत; (दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा. (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार आणि अखिल भारतीय उमेदवारी असणारे उमेदवार,— (एक) उमेदवार भारतीय नागरिक असला पाहिजे; (दोन) अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञानामधील स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेला असला पाहिजे आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण (महाराष्ट्र राज्यातील आहेत अशाच केवळ मागासवर्ग प्रवर्गांच्या आणि दिव्यांग व्यक्ती उमेदवारांच्या बाबतीत किमान ४५ टक्के गुण) मिळवलेले असावेत;

संस्था/कंपनी /उद्योग/शैक्षणिक आणि/किंवा संशोधन संस्था अशा ठिकाणी किंवा शासनाची स्वायत्त संस्था किंवा शासनाचा विभाग अशा ठिकाणी ज्या विषयामध्ये प्रवेश मागण्यात येत असेल त्या संबंधित विषयातील, अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतरचा कमीत कमी दोन वर्षांचा पूर्ण वेळ कामाचा अनुभव असला पाहिजे.

(२) अनिवासी भारतीय / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्तीची, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी नागरीक,—

(एक) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने किंवा केंद्र किंवा राज्यशासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेमधून हॉटेल व्यवस्थापन आणि खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञानामधील स्नातक पदवी परीक्षा किंवा त्यास समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेला असला पाहिजे आणि त्यात त्याने किमान ५० टक्के गुण मिळवलेले असावेत;

(दोन) तो समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी घोषित केलेली प्रवेशासाठीची इतर आवश्यक पात्रता धारण करत असावा.

प्रथम वर्ष विधी स्नातक (एल.एल.बी.) पदवी अभ्यासक्रम (३ वर्षे) (क) उमेदवाराने संसदेच्या अधिनियमानुसार किंवा राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमानुसार स्थापित, महाराष्ट्र राज्यातील कोणत्याही विद्यापीठातून किंवा ज्यांना अभिमत विद्यापीठ अशी मान्यता देण्यात आलेली आहे अशा समतुल्य राष्ट्रीय संस्थेतून किंवा ज्याला समतुल्यता घोषित करण्यास सक्षम प्राधिकरणाने भारतीय विद्यापीठाच्या समतुल्य दर्जाचे म्हणून मान्यता दिलेली असेल अशा विदेशी विद्यापीठातून एकूण किमान ४५ टक्के गुणांसह कोणत्याही विद्याशाखेतील पदवी परीक्षा (महणजेच पदवी परीक्षेच्या सर्व सत्रांचे एकत्रित ४५ टक्के गुण) उत्तीर्ण असला पाहिजे (अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमातीच्या प्रवर्गातील उमेदवारांकिरता वरील गुणांची टक्केवारी किमान ४० टक्के व विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांकिरता वरील गुणांची टक्केवारी किमान ४२ टक्के असली पाहिजे);

(ख) असा उमेदवार जो पदवी आणि २/३ वर्ष कालावधीची पदव्युत्तर पदवी ही, वरील (क) मध्ये नमूद केलेल्या विद्यापीठामधून माध्यिमक व उच्च माध्यिमक नियमित शिक्षणाद्वारे १०+२+३+२/३ या प्रकारच्या शिक्षण पद्धतीमधून उत्तीर्ण असेल:

परंतु जे उमेदवार +२ उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा प्रथम पदवी प्रमाणपत्र परीक्षा ही, दूरिशक्षण किंवा पत्रव्यवहार पद्धतीने उत्तीर्ण असतील असे उमेदवार देखील ३ वर्षांच्या विधी पाठ्यक्रमासाठीच्या सामायिक प्रवेश परीक्षेसाठी पात्र असतील. ज्या उमेदवारांनी (१०+२, पदवी, पदव्युत्तर पदवी) अर्हता परीक्षा एकाच प्रयत्नात परंतु मुलभूत अर्हतेशिवाय (१०+२+३) उत्तीर्ण केली असेल असे उमेदवार या प्रवेशासाठी पात्र असणार नाहीत) :

परंतु आणखी असे की, ज्यांनी मुक्त विद्यापीठातून पदवी प्राप्त केलेली असेल आणि त्या विद्यापीठास किंवा त्यांनी दिलेल्या त्या पदवीस विद्यापीठ अनुदान आयोग अधिनियमानुसार मान्यता नसेल आणि ती पदवी कायदेशीर शिक्षणाच्या नियमाच्या विरुद्ध असेल, असे उमेदवार प्रवेशासाठी पात्र असणार नाहीत;

परंतु असेही की, जे अर्हता परीक्षेस (त्या वर्षासाठी घेण्यात येणारी नियमित परीक्षा) बसणार असतील किंवा ज्यांनी परीक्षा दिलेली असेल असे उमेदवार देखील प्रवेश परीक्षेसाठी अर्ज करण्यास पात्र असतील परंतु अशा उमेदवारांनी प्रवेशाच्या तारखेस अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण असल्याचे किंवा समुचित प्राधिकरणाने दिलेले तात्पुरते

१०

		प्रमाणपत्र व अर्हता परीक्षेच्या सर्व सत्राच्या गुणपत्रिका सादर केल्यावरच ते
		प्रवेशासाठी पात्र असतील ;
		(ग) त्याने सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सामायिक प्रवेश परीक्षेत प्राप्तांक
		मिळवलेला असला पाहिजे.
११	दृष्यकला पदव्युत्तर	(१) अखिल भारतीय उमेदवारी असलेले उमेदवार,—
	पदवी- मास्टर ऑफ	(एक) उमेदवार भारतीय नागरीक असला पाहिजे ;
	फाईन आर्ट	(दोन) उमेदवाराने मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची फाईन आर्ट शाखेची (बी.एफ.ए.) पदवी
	(एम. एफ.ए.)	परीक्षा संबंधित शाखेमधून किमान द्वितीय श्रेणीसह किंवा त्यास समकक्ष उत्तीर्ण किंवा
		समुचित प्राधिकरणाने निश्चित केलेली पात्रता धारण केलेली असली पाहिजे.
		(२) अनिवासी भारतीयांची मुले / भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या
		व्यक्ती / भारतीय वंशाच्या व्यक्ती, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची
		मुले आणि विदेशी नागरिक,—
		उमेदवाराने मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची फाईन आर्ट शाखेची (बी.एफ.ए.) पदवी परीक्षा
		संबंधित शाखेमधून किमान द्वितीय श्रेणीसह किंवा त्यास समकक्ष उत्तीर्ण किंवा
		समुचित प्राधिकरणाने निश्चित केलेली पात्रता धारण केलेली असली पाहिजे

पात्रता ठरविण्यासाठी अर्हता परीक्षेतील गुणांची गणना करण्याची पद्धत.—उमेदवारांची पात्रता ठरविताना पुढीलप्रमाणे पद्धती अनुसरण्यात येईल :—

स्पष्टीकरण-१: उमेदवारास एसएससी, एचएससी, पदिवका, पदिवी परीक्षामध्ये किंवा त्याच्याशी समतुल्य परीक्षांमध्ये जर अक्षरी श्रेणी देण्यात येत असतील तर, उमेदवाराने अर्जाचा नमुना सादर करतेवेळी सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून मिळवलेले अक्षरातील श्रेणीचे गुणांमध्ये रुपांतर करण्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. समतुल्य गुणांच्या आधारेच उमेदवारांची पात्रता ठरविण्यात येईल.

स्पष्टीकरण-२: संबंधित विद्यापीठाने किंवा मंडळाने ज्या आधारे पदवीचा वर्ग दिलेला असेल त्यानुसार श्रेणी किंवा गुण विचारात घेण्यात येतील.

स्पष्टीकरण-३ : पात्रता ठरविताना उमेदवाराच्या गुणांच्या टक्केवारीची गणना करताना गुणांचे पूर्णांकात रूपांतर करण्यात येईल.

स्पष्टीकरण-४: जर उमेदवार सर्व विषय घेऊन अर्हता परीक्षेला पुन्हा बसला असेल तर केवळ शेवटी दिलेल्या परीक्षेमध्ये मिळालेल्या गुणांचाच विचार करण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

रोहिणी भालेकर, शासनाच्या उप सचिव.

HIGHER AND TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT

Madam Cama Road, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya, Mumbai 400 032, dated 4th June 2019

NOTIFICATION

MAHARASHTRA UNAIDED PRIVATE PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (REGULATION OF ADMISSIONS AND FEES) ACT, 2015.

No.TEM-2019/C.R.41/TE-4.—In exercise of the powers conferred by sub-sections (1) and (2) of section 3 read with clause (r) of section 2 of the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admissions and Fees) Act, 2015 (Mah. Act. No. XXVIII of 2015), and in supersession of the Government Notification, Higher and Technical Education Department No. TEM-2018/C.R 27/TE-4, dated 19th May 2018, the Government of Maharashtra hereby, notifies,—

- (i) the Professional Education Under Graduate Courses mentioned in column (2) of Schedule A, appended hereto to be the Full Time Professional Education and specifies that the eligibility conditions and requirements for admission of the said professional courses are such as mentioned in column (3) of the said Schedule;
- (ii) the Professional Education Post Graduate Courses mentioned in column (2) of Schedule B, appended hereto to be the Full Time Professional Education and specifies that the eligibility conditions and requirements for admission of the said professional courses are such as mentioned in column (3) of the said Schedule.

Schedule - A
(Professional Education Under Graduate Courses)

Serial	Professional	Eligibility Conditions and Requirements for Admissions
No.	Education	
(1)	(2)	(3)
1	Undergraduate	(A) First Year.—
	Course in	
	Engineering and	
	Technology	
		(1) Maharashtra State Candidature Candidate.—
	(Bachelor of	(i) The Candidate should be an Indian National ;
	Engineering B.E./Bachelor of Technology B. Tech)	(ii) Passed HSC or its equivalent examination with Physics and Mathematics as compulsory subjects along with one of the Chemistry or Biotechnology or Biology or Technical Vocational subjects, and obtained at least 50 % marks (at least 45 % marks, in case of Backward class categories and Persons with Disability candidates belonging to Maharashtra State only) in the above subjects taken together; and The Candidate should have appeared in all the

subjects in CET and should obtain non zero score in CET conducted by the Competent Authority.

Or

- (ii) Passed Diploma in Engineering and Technology and obtained at least 50 % marks (at least 45 % marks, in case of Backward class categories and Persons with Disability candidates belonging to Maharashtra State only);
- (2) All India Candidature Candidates, Jammu and Kashmir Migrant Candidature Candidates. -
- (i) The Candidate should be an Indian National;
- (ii) Passed HSC or its equivalent examination with Physics and Mathematics as compulsory subjects along with one of the Chemistry or Biotechnology or Biology or Technical or Vocational subjects and obtained at least 50 % marks (at least 45 % marks, in case of Backward class categories and Persons with Disability candidates belonging to Maharashtra State only) in the above subjects taken together; and should obtain non zero positive score in JEE Main Paper I or the candidate should have appeared in all the subjects in CET and should obtain non zero score in CET conducted by the Competent Authority. However preference shall be given to the candidate obtaining non zero positive score in JEE (Main) Paper I over the candidates who obtained non zero score in CET.

Or

- (ii) Passed Diploma in Engineering and Technology and obtained at least 50 % marks (at least 45 % marks, in case of Backward class categories and Persons with Disability candidates belonging to Maharashtra State only);
- (3) NRI / OCI / PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. -
- (i) The candidate should have passed the HSC or its equivalent examination with Physics and Mathematics as compulsory subjects along with one of the Chemistry or Biotechnology or Biology or Technical Vocational subjects, and obtained at least 50 % marks in the above subjects taken together;
- (ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
- (B) Direct Second Year (Lateral Entry) Admission, -For Maharashtra State Candidature Candidate and All India Candidature Candidate, -
- (i) The Candidate should be an Indian National;
- (ii) Passed Diploma Course in Engineering and Technology with at least 45% marks (40% marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging to

		Maharashtra State only) in appropriate branch of Engineering and Technology from an All India Council for Technical Education or Central or State Government approved Institution or its equivalent; Or (ii) Passed B.Sc. Degree from a University Grants Commission (UGC) or Association of Indian Universities recognized University with at least 45% marks (40% in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging to Maharashtra State only) and passed HSC or its equivalent examination with Mathematics as a subject:
		Provided that students belonging to this category shall clear the subjects of Engineering Graphics or Engineering Drawing and Engineering Mechanics of the first year Engineering Program along with second year subjects.
		Or
		(ii) Passed D.Voc. Stream in the same or allied sector.
		(iii) In the above cases, a suitable bridge Courses, if required such as in Mathematics may be conducted.
		(iv) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
2	Undergraduate Course in Pharmacy (Bachelor of Pharmacy B. Pharm.)	 (A) First Year,— (1) Maharashtra State Candidature Candidates.— (i) The candidate should be an Indian National; (ii) Passed HSC or its equivalent examination with Physics and Chemistry as compulsory subjects along with one of the Mathematics
		or Biology and obtained at least 50% marks (at least 45% marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging only to Maharashtra State) in the above subjects taken together;
		(iii) should have appeared in all the subjects and should obtain non zero score in CET conducted by the Competent Authority.
		(2) All India Candidature Candidates.—
		 (i) The candidate should be an Indian National; (ii) Passed HSC or its equivalent examination with Physics and Chemistry as compulsory subjects along with one of the Mathematics or Biology and obtained at least 50% marks (at least 45% marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging only to Maharashtra State) in the above subjects taken together; (iii) should obtain non zero positive score in NEET or the candidate

should have appeared in all the subjects in CET and should obtain non zero score in CET conducted by the Competent Authority. However, preference shall be given to the candidate obtaining non zero positive score in NEET over the candidates who obtained non zero score in CET.

(3) NRI / OCI / PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National.—

- (i) The candidate should have passed the HSC or its equivalent examination with Physics and Chemistry as compulsory subjects along with one of the Mathematics or Biology, and obtained at least 50 % marks in the above subjects taken together;
- (ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.

(B) Direct Second Year (Lateral Entry)Admission, -For Maharashtra State Candidature Candidate and All India Candidature Candidate,—

- (i) The Candidate should be an Indian National;
- (ii) Passed Diploma Course in Pharmacy with at least 45 % marks (at least 40 % marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with disability belonging to Maharashtra State only) from an All India Council for Technical Education or Pharmacy Council of India or Central or State Government approved Institution or its equivalent.
- (iii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.

3 Undergraduate Course in Architecture

(Bachelor of Architecture B.Arch.)

(1) Maharashtra State Candidature Candidate, All India Candidature Candidate, Jammu and Kashmir Migrant Candidature Candidate.—

- (i) The Candidate should be an Indian National;
- (ii) Passed HSC or its equivalent with at least 50% aggregate marks in Physics, Chemistry and Mathematics and also at least 50% marks in aggregate (at least 45% aggregate marks in Physics, Chemistry and Mathematics and also at least 45% marks in aggregate in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging to Maharashtra state only) or as declared by appropriate authority, from time to time;

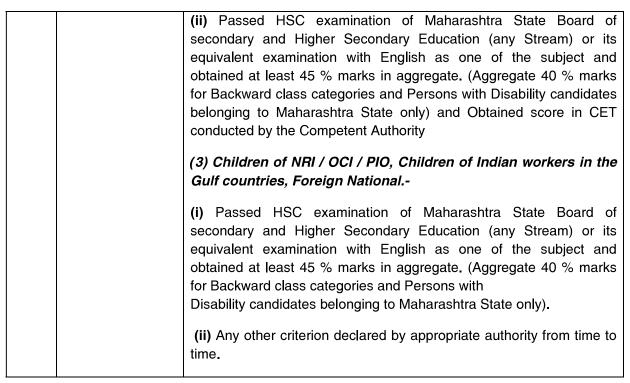
Or

(ii) Passed (10+3) Full time Diploma examination recognized by All India Council for Technical Education or Central or State Government or its equivalent examination and obtained at least 50% marks in aggregate (at least 45% aggregate marks in aggregate in case of

		candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging to Maharashtra state only) with Mathematics as compulsory subject or as declared by appropriate authority, from time to time; (iii) The Candidate should have obtained qualifying marks in NATA or obtained Non Zero Positive Score in JEE Main Paper II; (iv) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
		(2) NRI / OCI / PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National.—
		(i) Passed HSC or its equivalent with at least 50% aggregate marks in Physics, Chemistry and Mathematics and also at least 50% marks in aggregate or as declared by appropriate authority, from time to time; Or
		(i) Passed (10+3) Full time Diploma examination recognized by All India Council for Technical Education or Central or State Government or its equivalent examination and obtained at least 50% marks in aggregate with Mathematics as compulsory subject or as declared by appropriate authority, from time to time;
		(ii)The Candidate should have obtained qualifying marks in NATA as declared by appropriate authority from time to time or obtained Non Zero Positive Score in JEE Main Paper II. (iii)Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
4	Undergraduate	(1) Maharashtra State Candidature Candidates,—
	Course in Planning	(i) The candidate should be an Indian National; (ii) Passed HSC or its equivalent examination with subjects Physics and Mathematics as compulsory subjects along with one of the Chemistry or Engineering Drawing or Computer Science or Biology or
	(Bachelor of Planning	Technical Vocational subject and obtained at least 50 % marks (at
	B. Planning)	least 45 % marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging only to Maharashtra State) in
	3,	the above subjects taken together; (iii) The candidate should have appeared in all the subjects and obtained non zero score in the CET conducted by the Competent Authority.
		(2) All India Candidature Candidates, Jammu and Kashmir Migrant Candidature Candidate. —
		(i) The candidate should be an Indian National; (ii) Passed HSC or its equivalent examination with subjects Physics and Mathematics as compulsory subjects along with one of the Chemistry or Engineering Drawing or Computer Science or Biology
		or Technical Vocational subject and obtained at least 50 % marks (at

5 Undergraduate		least 45 % marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging only to Maharashtra State) in the above subjects taken together; (iii) The candidate should have obtained non zero positive score in JEE Main Paper II or the candidate should have appeared in all the subjects in CET and should have obtained non zero score in CET conducted by the Competent Authority. However preference shall be given to the candidate obtaining non zero positive score in JEE (Main) Paper II over the candidates who have obtained non zero score in CET. (3) NRI / OCI / PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. — (i) Passed HSC or its equivalent examination with subjects Physics and Mathematics as compulsory subjects along with one of the Chemistry or Engineering Drawing or Computer Science or Biology or Technical Vocational Subject and obtained at least 50 % marks in the above subjects taken together; (ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
	Course in Hotel Management and Catering Technology (Bachelor in Hotel Management and Catering Technology B.HMCT.)	Candidature Candidate and Jammu and Kashmir Migrant Candidature Candidate. — (i) The Candidate should be an Indian National; (ii) Passed HSC or its equivalent examination and obtained at least 45% marks in aggregate (at least 40% marks in aggregate for backward class category and Persons with Disabilities candidates belonging to Maharashtra state only); (iii) Obtained non zero score at CET. Note: -after exhausting the candidates with non zero score at CET, the candidates qualifying JEE conducted by National Council for Hotel Management & Catering technology will be considered eligible for institutional level admission subject to vacancies. (2) NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National.— (i) Passed HSC or its equivalent examination and obtained at least 45% marks in aggregate. (ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
6	Undergraduate	(a) An applicant who have successfully completed Senior Secondary

	Course in Law (Bachelor of law)	School course (+2) or equivalent (such as 11+1, A level in Senior secondary School Leaving Certificate course) from a recognized university of India or outside or from Secondary Board or equivalent, constituted or recognized by the Union or by a State Government or from any equivalent institution from a foreign country recognized by the government of that country for the purpose of issue of qualifying
	(L.L.B)- 5 years)	certificate on successful completion of the course Examination, with minimum of 45% marks in aggregate (candidate belonging to SC and ST Category with minimum 40% marks and VJNT,SBC and OBC Category with minimum 42% marks);
		(b) The applicants who have obtained +2 Higher Secondary Pass certificate or First Degree Certificate after processing studies in distance or correspondence method is eligible for the course :
		Provided that, the applicants who have obtained 10+2 through open university system directly without having any basic qualification are not eligible
		Further provided that, applicants who have obtained 10 th std./Secondary Schooling Certificate Examination, in a single sitting examination without having basic qualification (1 st to 9 th standard of schooling) is not eligible.
		Further provided that, the candidates who are appearing/appeared for the qualifying examination (regular examination of that academic year) are also eligible to apply for the Entrance Examination. Such candidate will be eligible for admission only if they produce the provisional/Degree certificate of the qualifying examination and the mark lists of all parts of qualifying examination at the time of admission.
		(c) And obtained score in CET conducted by the Competent Authority.
7	Undergraduate Course in Visual Art	(A) First Year
	(Bachelor of Fine	(1) Maharashtra State Candidature Candidate
	Art) (B.F.A.)	(i) The Candidate should be an Indian National; (ii) Passed HSC examination of Maharashtra State Board of secondary and Higher Secondary Education (any Stream) or its equivalent examination with English as one of the subject and obtained at least 45 % marks in aggregate. (Aggregate 40 % marks for Backward class categories and Persons with Disability candidates belonging to Maharashtra State only) and Obtained score in CET conducted by the Competent Authority.
		(2) All India Candidature Candidates, Jammu and Kashmir Migrant Candidature Candidates
		(i) The Candidate should be an Indian National;

Schedule- B
(Professional Education Post Graduate Courses)

Serial	Professional Education	Eligibility Conditions and Requirements for
No.		Admissions
(1)	(2)	(3)
1	Post Graduate Degree in Management	 (1) Maharashtra State Candidature Candidate.— (i) The candidate should be an Indian National; (ii) Passed minimum three year duration Bachelor's Degree awarded by any of the Universities recognized by
	(Master of Business Administration/Master of Management Studies MBA/MMS)	University Grants Commission or Association of Indian Universities in any discipline with at least 50% marks in aggregate or equivalent (at least 45% in case of candidates of backward class categories and Persons with Disability belonging to Maharashtra State only) or its equivalent; (iii) Obtained non zero score in CET conducted by the Competent Authority.
		(2) All India Candidature Candidate, Jammu and Kashmir Migrant Candidature Candidate.—
		 (i) The candidate should be an Indian National; (ii) Passed minimum three year duration Bachelor's Degree awarded by the University recognised by University Grants Commission or Association of Indian

Universities in any discipline with at least 50% marks in aggregate or equivalent (at least 45% in case of candidates of backward class categories and Persons with Disability belonging to Maharashtra State only) or its equivalent; (iii) Obtained non zero positive score in one of the following examinations; CET conducted by the Competent Authority, Common Admission Test conducted by Indian Institute of Management (CAT), Common Management Aptitude Test Conducted by National Testing Agency (CMAT), Graduate Management Aptitude Test Conducted by Graduate Management Admission Council, United State of America (GMAT), Management Aptitude Test Conducted by All India Management Association (MAT), entrance Test for Management Admissions conducted by The Association of Indian Management Schools (ATMA) and Xavier Test conducted by Xavier School of Aptitude Management Jamshedpur (XAT). (3) NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. -(i) Passed minimum three year duration Bachelor's Degree awarded by the University recognised by University Grants Commission or Association of Indian Universities in any discipline with at least 50% marks in aggregate or its equivalent; (ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act. 2 Post Graduate Course in First and Direct Second Year (Lateral Entry and Computer Applications Separate Division) Admission, -(Master of Computer (1) For Maharashtra Candidature Candidates, All India Application Jammu and Kashmir Candidature Candidates. Migrant Candidature Candidates. -MCA). (i) The candidate should be an Indian National; (ii) Passed BCA / B.Sc./ B.Com./ B.A. with Mathematics as one of the subjects (at 10+2 level or at Graduation level examination) and obtained at least 50% marks in aggregate (at least 45% in case of candidates of backward class categories and Persons with Disability belonging to Maharashtra State only); (iii) For Direct second year admissions, the candidate should have passed BCA or B. Sc. (Information Technology or Computer Science); (iv) Obtained Non Zero Positive Score in CET. (2) NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the

Gulf countries, Foreign National. -(i) Passed BCA / B.Sc./ B.Com./ B.A. with Mathematics as one of the subjects (at 10+2 level or at Graduation level examination) and obtained at least 50% marks in aggregate; (ii) For Direct second year admissions, the candidate should have passed Bachelor Degree in Computer Applications or Science (Information Technology or Computer Science): (iii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act. 3 Post Graduate Course (1) For Maharashtra Candidature Candidates and All **Engineering and Technology** India Candidature Candidates. — (i) The Candidate should be an Indian National; (ii) Passed Bachelor Degree in the relevant field of Engineering and Technology or Pharmacy or Architecture (Master of Engineering M.E./ from All India Council for Technical Education or Central Master of Technology or State Government approved institutions or equivalent, M.Tech.). with at least 50% marks (at least 45% marks in case of candidates of Backward class categories and persons with disability belonging to Maharashtra State only); (iii) Passed Bachelor Degree in the relevant course of Engineering and Technology or Pharmacy or Architecture as specified in the eligibility criteria for admission to a Post Graduate Degree course of the concerned University for which admission is being sought; (iv)Obtained Non Zero Positive Score in Graduates Aptitude Test in Engineering (GATE) conducted by Indian Institute of Technology; Or (iv)Obtained Non Zero Positive Score in Graduates Pharmacy Aptitude Test (GPAT) conducted by National Testing Agency; Or (iv) For sponsored candidates, minimum of two years of full time work experience in a registered firm/ company/ industry/ educational and/ or research institute/ any Government Department or Government Autonomous Organization in the relevant field in which admission is being sought. (2) NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. — (i) Passed Bachelor Degree in the relevant field of Engineering and Technology or Pharmacy or Architecture

from All India Council for Technical Education or Central

		or State Government approved institutions or equivalent, with at least 50% marks;
		(ii) Passed Bachelor Degree in the relevant course of Engineering and Technology or Pharmacy or Architecture as specified in the eligibility criteria for admission to a Post Graduate Degree course of the concerned University for which admission is being sought;
		(iii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
4	Post Graduate Course in Pharmacy	(1) For Maharashtra Candidature Candidates and All India Candidature Candidates. —
		(i) The candidate should be an Indian National;
	(Master of Pharmacy M. Pharm.)	(ii) Passed Bachelor's Degree in Pharmacy from any All India Council for Technical Education or Pharmacy Council of India or Central or State Government approved institution, with at least 55% marks (at least 50% marks in case of Backward Class category and Persons with Disability Candidates belonging to Maharashtra State only);
		(iii)Obtained Non Zero Positive Score in Graduates Pharmacy Aptitude Test (GPAT) conducted by National Testing Agency;
		(iv) For sponsored candidates, minimum of two years of full time work experience in a registered firm/ company/ industry/ educational and/ or research institute/ any Government Department or Government Autonomous Organization in the relevant field in which admission is being sought.
		(2) NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. —
		(i) Passed Bachelor's Degree in Pharmacy from any All India Council for Technical Education or Pharmacy Council of India or Central or State Government approved institution, with at least 55% marks; (ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
5	Pharm D	(1) Maharashtra State Candidature Candidates, —
		(i) The candidate should be an Indian National;
		(ii) Passed HSC or its equivalent examination with subjects Physics and Chemistry as compulsory subjects along with one of the Mathematics or Biology and obtained at least 50% marks (at least 45% marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging only to Maharashtra State) in the above subjects taken together;

Or

- (ii) Passed Diploma Course in Pharmacy from institutes affiliated to State Board and having approval of competent central authority and State Government and obtained at least 50 % marks (at least 45 % marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging only to Maharashtra State);
- (iii) The candidate should have appeared in all the subjects and obtained non zero score in the CET conducted by the Competent Authority.

(2) All India Candidature Candidates, —

- (i) The candidate should be an Indian National;
- (ii) Passed HSC or its equivalent examination with subjects Physics and Chemistry as compulsory subjects along with one of the Mathematics or Biology and obtained at least 50 % marks (at least 45 % marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging only to Maharashtra State) in the above subjects taken together;

Or

- (ii) Passed Diploma Course in Pharmacy from institutes affiliated to State Board and having approval of competent central authority and State Government and obtained at least 50 % marks (at least 45 % marks in case of candidates of Backward class categories and Persons with Disability belonging only to Maharashtra State):
- (iii) The candidate should have obtained non zero positive score in the NEET or the candidate should have appeared in all the subjects in CET and should obtain non zero score in CET;

However, preference shall be given to the candidate obtaining non zero positive score in NEET over the candidates who obtained non zero score in CET.

(3) NRI / OCI / PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. —

(i)The candidate should have passed the HSC or its equivalent examination with Physics and Chemistry as compulsory subjects along with one of the Mathematics or Biology, and obtained at least 50 % marks in the above subjects taken together;

Or

(i) Passed Diploma Course in Pharmacy from institutes affiliated to State Board and having approval of competent central authority and State Government and obtained at least 50 % marks;

		(ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
6	Pharm D. (Post Baccalaureate)	(1) For Maharashtra Candidature Candidates and All India Candidature Candidates. —
		(i) The candidate should be an Indian National;
		(ii) Passed Bachelor's Degree in Pharmacy from any All India Council for Technical Education or Pharmacy Council of India or Central or State Government approved institution, with at least 55% marks (at least 50% marks in case of Backward Class category and Persons with Disability Candidates belonging to Maharashtra State only);
		(iii)Obtained Non Zero Positive Score in Graduates Pharmacy Aptitude Test (GPAT) conducted by National Testing Agency;
		(iv) For sponsored candidates, minimum of two years of full time work experience in a registered firm/ company/ industry/ educational and/ or research institute/ any Government Department or Government Autonomous Organization in the relevant field in which admission is being sought.
		(2) NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. —
		(i) Passed Bachelor's Degree in Pharmacy from any All India Council for Technical Education or Pharmacy Council of India or Central or State Government approved institution, with at least 55% marks;
		(ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
7	Post Graduate Course in Architecture	(1) For Maharashtra Candidature Candidate and All India Candidature Candidate.—
	(Master of Architecture M.Arch.)	(i) The candidate should be an Indian National ;
		(ii) Passed Bachelor Degree in Architecture from All India Council for Technical Education or Council of Architecture or Central or State Government approved institutions or equivalent, with at least 50 % marks (at least 45% marks in case of candidates of Backward class categories and persons with disability belonging to Maharashtra State only);
		(iii) Obtained Non Zero Score in CET.

		(2)NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. —
		(i) Passed Bachelor Degree in Architecture from All India Council for Technical Education or Council of Architecture or Central or State Government approved institutions or equivalent, with at least 50 % marks;
		(ii)Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
8	Post Graduate Course in Planning	(1) For Maharashtra Candidature Candidates and All India Candidature Candidates. —
		(i) The Candidate should be an Indian National;
	(Master of Planning M. Planning)	(ii) Passed Bachelor Degree in Planning or Architecture or Civil Engineering or Geography or Economics or Social Sciences or equivalent Degree with at least 50% marks (at least 45% marks in case of candidates of Backward class categories and persons with disability belonging to Maharashtra State only);
		(iii) Obtained Non Zero Positive Score in Common Entrance Exam for Design (CEED) conducted by Indian Institute of Technology;
		Or
		(iii) For sponsored candidates, minimum of two years of full time work experience in a registered firm or company or industry or educational and/ or research institute/ any Government Department or Government Autonomous Organization in the relevant field in which admission is being sought.
		(2) NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National. —
		(i) Passed Bachelor Degree in Planning or Architecture or Civil Engineering or Geography or Economics or Social Sciences or equivalent Degree with at least 50% marks;
		(ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
9	Post Graduate Course in	(1) For Maharashtra Candidature Candidates and
	Hotel Management and Catering Technology	All India Candidature Candidates. — (i) The Candidate should be an Indian National;
	(Master of Hotel Management and Catering Technology M.HMCT)	(ii) Passed Bachelor Degree in Hotel Management and Catering Technology or its equivalent, with at least 50 % marks (at least 45% marks in case of candidates of Backward class categories and persons with disability belonging to Maharashtra State only); (iii) Obtained Non Zero Score in CET.

			Or (iii) For sponsored candidates, minimum of two years of full time work experience in a registered firm/ company/ industry/ educational and/ or research institute/ any Government Department or Government Autonomous Organization in the relevant field in which admission is being sought. (2) NRI / OCI/ PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National.—
			(i) Passed Bachelor Degree in Hotel Management and Catering Technology from All India Council for Technical Education or Central or State Government approved institutions or its equivalent, with at least 50 % marks; (ii) Any other criterion declared from time to time by the appropriate authority as defined under the Act.
10	Graduate Course in (L.L.B) (Bachelor of law) (3 years)	Law	(a) Candidate should be a graduate in any faculty of any University in Maharashtra established by an act of Parliament or by a State Legislature or an equivalent National Institution recognized as a Deemed to be University or Foreign University recognized as equivalent to the status of an Indian University by an authority competent to declare equivalence, With Minimum 45% of Marks in aggregate (That is 45 % marks for all the parts of the Degree Examination taken together), (candidate belonging to SC and ST Category need only 40% marks and VJNT, SBC and OBC Category with minimum 42% marks in the qualifying examination.) (b) An applicant who has passed the U.G degree and 2/3 years P.G degree from University mentioned in (a) after processing the studies in the pattern of 10+2+3+2/3 with regular studies at secondary and higher secondary schooling: Provided that, the applicants who have obtained +2 Higher Secondary Pass Certificate or First Degree Certificate by distance or correspondence method shall also be considered as eligible for CET of the 3 Years Law Courses. [the applicant who has passed the qualifying examination (10+2, U.G.& P.G.) in a single sitting examination without having basic qualifications of (10+2+3) is not eligible.] Further provided that, no candidate from the open University having a degree contrary of the U.G.C. Act and regulations and contrary to Rules of Legal Education shall be eligible. Further provided that, the candidates who are appearing/appeared for the qualifying examination

		(regular examination of that academic year) are also eligible to apply for the Entrance Examination. Such candidates become eligible for admission only if they produce the provisional / Degree certificate of the qualifying examination and the mark lists of all parts of qualifying examination at the time of admission. (c) And obtained score in CET conducted by the
11	Postgraduate Course in Visual Art Master of Fine Art (M.F.A.)	(i) All India candidature Candidate.— (i) The Candidate should be an Indian National; (ii) Passed the Bachelor of Fine Arts (B.F.A.) degree examination in the respective branch with minimum Second Class, of the recognized University or an equivalent or as may be specified by the Appropriate Authority. (2) Children of NRI / OCI / PIO, Children of Indian workers in the Gulf countries, Foreign National.— (i) Passed the Bachelor of Fine Arts (B.F.A.) degree examination in the respective branch with minimum Second Class, of the recognized University or an equivalent or as may be specified by the Appropriate Authority.

Method of calculating marks at qualifying examination for deciding eligibility.— While deciding the eligibility of the Candidates following procedure shall be adopted,—

Explanation-1: If letter grades are assigned at SSC, HSC, Degree, Diploma or its equivalent examination the candidate must submit the certificate of conversion of letter grades into marks from the competent authority at the time of submission of application form. The eligibility shall be decided based on the basis of equivalent marks.

Explanation-2: The Grades or Marks are considered on the basis of which the Class of Degree is awarded by respective University or Board.

Explanation-3: The percentage of marks shall be calculated by rounding off to nearest integer (Except Law Courses).

Explanation-4: If the Candidate reappears for the qualifying examination with all subjects then the marks obtained in the latest examination shall only be considered.,

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

ROHINI BHALEKAR,
Deputy Secretary to Government.